

Ζώνη αποκλειστικής... έντασης. Η συμφωνία Κύπρου - Ισραήλ αλλάζει το σκηνικό στην Ανατ. Μεσόγειο.

Δημοσιεύτηκε στις Πέμπτη, 23 Δεκεμβρίου 2010 00:00 | Γράφτηκε από τον/την emman |

Share 84 2 137

Αξιολόγηση Χρήστη: 0

Χειρότερο Καλύτερο

Αξιολόγηση

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑ ΠΕΛΩΝΗ-ΝΕΑ

Νέες ισορροπίες, αλλά και νέο σκηνικό έντασης στην Ανατολική Μεσόγειο διαμορφώνει η συμφωνία Κύπρου - Ισραήλ για την οριοθέτηση Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ), με στόχο την εκμετάλλευση των μεγάλων κοιτασμάτων φυσικού αερίου που εκτιμάται ότι βρίσκονται στα θαλάσσια σύνορα των δύο χωρών, καθώς η Τουρκία αντιδρά, ενώ ο Λίβανος διεκδικεί δικό του μερίδιο στην πίτα.

Οι λεπτομέρειες της συμφωνίας που υπεγράφη πριν από λίγες μέρες, λένε διπλωματικές πηγές, είχαν συμφωνηθεί εδώ και περισσότερες από δύο εβδομάδες, αλλά η διαδικασία τηρήθηκε μυστική για να αποφευχθούν ακραίες κινήσεις και κυρίως παρενοχλήσεις της Τουρκίας. Η Αγκυρα, όπως ήταν αναμενόμενο, αντέδρασε έντονα με διάβημα προς το Ισραήλ και με ανακοίνωση, σύμφωνα με την οποία οι Ελληνοκύπριοι δεν μπορούν να προβαίνουν σε συμφωνίες για εκμετάλλευση φυσικών πόρων που ανήκουν σε ολόκληρο το νησί.

Η πραγματικότητα ωστόσο, λένε οι ίδιες πηγές, είναι ότι η Τουρκία δεν επιθυμεί με κανέναν τρόπο να μείνει εκτός του νέου «Μεγάλου Παιχνιδιού» που διαμορφώνεται σταδιακά στην περιοχή μετά τον εντοπισμό μεγάλων κοιτασμάτων φυσικού αερίου, όπως ο «Λεβιάθαν» και το κυπριακό «Οικόπεδο 12», καθώς η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη υπογράψει συμφωνία με την Αίγυπτο και δηλώνει ότι η περιοχή που κυρίως την ενδιαφέρει είναι αυτή μεταξύ Αιγύπτου και Ισραήλ. Το Ισραήλ, από την πλευρά του, έχει δείξει με όλους τους τρόπους ότι στρέφει το βλέμμα του σε νέους συμμάχους στην περιοχή, όπως η Ελλάδα και η Κύπρος, χώρες τις οποίες θεωρεί πιο αξιόπιστους και σταθερούς εταίρους, λένε διπλωματικές πηγές, ιδιαίτερα μετά την προσέγγιση της Τουρκίας με το Ιράν. Ο εντοπισμός κοιτασμάτων φυσικού αερίου και πετρελαίου στην περιοχή, εκτιμούν οι ίδιες πηγές, μπορεί να διαμορφώσει έναν νέο άξονα Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ.

Η ταχύτητα με την οποία κλείστηκε η συμφωνία της προηγούμενης εβδομάδας αλλά και ο «ξαφνικός έρωτας» του Ισραήλ με την Ελλάδα, ο οποίος επισφραγίστηκε με την επίσκεψη του ισραηλινού πρωθυπουργού Νετανιάχου στην Αθήνα, όπου, μεταξύ άλλων, πρότεινε στον Γ. Παπανδρέου το φυσικό αέριο να διοχετεύεται στην Ευρώπη με υποθαλάσσιο αγωγό που θα περνά από την Ελλάδα, οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στον «Λεβιάθαν» και στη δυνατότητα – αν επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για τα κοιτάσματα – ενεργειακής απεξάρτησης του Ισραήλ, το οποίο θα αποκτήσει στρατηγικό πλεονέκτημα, αφού είναι αποκλεισμένο από τις ενεργειακές πηγές των Αράβων.

Προκλητικές ενέργειες

Στο παιχνίδι βρίσκεται και η Ελλάδα, καθώς η Τουρκία έχει καταστήσει σαφές με προκλητικές ενέργειες, κυρίως γύρω από το Καστελλόριζο, ότι επιθυμεί να έχει λόγο στη χάραξη θαλάσσιων ζωνών στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Ωστόσο, για να καταλήξει η Ελλάδα σε συμφωνία ΑΟΖ με την Κύπρο, θα πρέπει πρώτα να υπάρξει πρόοδος στον διάλογο για το Αιγαίο, καθώς εκ των πραγμάτων σε όποια οριοθέτηση ΑΟΖ στην περιοχή η Τουρκία εμπλέκεται ως γειτονική χώρα και, όπως σημειώνουν διπλωματικές πηγές, «τίποτα δεν θα μπορέσει να προχωρήσει στην πράξη, και κυρίως η εκμετάλλευση οποιονδήποτε πόρων, χωρίς τη συναίνεσή της».

Το μέλλον, σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, θα κρίνουν οι περιφερειακές συμμαχίες όχι μόνο της Ελλάδας και της Κύπρου, αλλά κυρίως της Τουρκίας, η οποία ήδη επεμβαίνει προκειμένου να μην επικυρωθεί η συμφωνία της Κύπρου με τον Λίβανο. Οι δύο πλευρές έχουν καταλήξει στις λεπτομέρειες της συμφωνίας, αλλά αυτή δεν υλοποιείται με το πρόσχημα από πλευράς του Λιβάνου ότι δεν έχει επικυρωθεί ακόμη από τη Βουλή. Η συμφωνία αυτή θα είναι καθοριστική για να αποδεσμευτεί για το Τελ Αβίβ η εκμετάλλευση των κοιτασμάτων, ενώ ταυτόχρονα ενισχύονται τα επιχειρήματα της Λευκωσίας έναντι της Τουρκίας. Κι αυτό γιατί η Αγκυρα αμφισβητεί το δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνάπτει τέτοιες συμφωνίες, με το επιχείρημα ότι οι ενεργειακοί πόροι του νησιού ανήκουν και στους Τουρκοκύπριους και άρα θα πρέπει να συνομολογήσει και το κατοχικό καθεστώς.

Το Καστελλόριζο

Η Αγκυρα έχει καταστήσει σαφές με τις κινήσεις της ότι δεν προτίθεται να μείνει εκτός της μοιρασιάς κι επιδιώκει να μείνει εκτός της χάραξης των θαλάσσιων ζωνών της Ελλάδας το Καστελλόριζο, σκοπεύοντας να καρπωθεί κι εκείνη μέρος των περιοχών οι οποίες ενδέχεται να εξελιχθούν σε ενεργειακά χρυσωρυχεία. Οι συστηματικοί πλόες τουρκικών σκαφών στην περιοχή το αποδεικνύουν. Οι βόλτες που έκανε το «Πίρι Ρέις» το καλοκαίρι αλλά και η αποστολή τον Νοέμβριο του 2008 του νορβηγικού ερευνητικού σκάφους «Malene Ostervold» για πετρελαϊκές έρευνες σε περιοχές της ελληνικής υφαλοκρηπίδας του Καστελλόριζου, όπως εκτιμάται και στην Αθήνα, αποτελούν μέρος ενός συνολικότερου σχεδίου. Ενώ μέχρι πρόσφατα η διαφορά με την Ελλάδα ήταν επικεντρωμένη στην υφαλοκρηπίδα στο Αιγαίο, τα τελευταία χρόνια η Τουρκία διεύρυνε την περιοχή της κρίσης και των διεκδικήσεών της ανατολικά της Κρήτης και του Καστελλόριζου, στην περιοχή δηλαδή όπου ενώνεται η υφαλοκρηπίδα της Ελλάδας, της Τουρκίας, της Αιγύπτου και της Κύπρου.

Μάλιστα, τον περασμένο Αύγουστο, όταν η Αθήνα προέβη σε διάβημα προς την Αγκυρα για το «Πίρι Ρέις», το τουρκικό ΥΠ.ΕΞ. επιχείρησε να παγιδεύσει την ελληνική πλευρά, ζητώντας να δοθούν χάρτες για τα όρια της ελληνικής υφαλοκρηπίδας στην περιοχή του Καστελλόριζου, τους οποίους πάντως δεν έλαβε. Εξάλλου, σε τουρκική παρέμβαση οφείλεται η έλλειψη προόδου στις ελληνοαιγυπτιακές συνομιλίες για καθορισμό της ΑΟΖ, καθώς η Τουρκία απαιτεί να εξαιρεθεί από μια τέτοια οριοθέτηση το Καστελλόριζο.

«Κλειδί» ο Λίβανος

Χώρα-κλειδί είναι ο Λίβανος, καθώς για να προχωρήσει οποιοδήποτε εγχείρημα εκμετάλλευσης υποθαλάσσιων πόρων θα πρέπει να προηγηθεί συμφωνία του Ισραήλ και της Κύπρου με τον Λίβανο. Οι εκτιμήσεις για τα κοιτάσματα έχουν ήδη προκαλέσει τριβές ανάμεσα στο Ισραήλ και τον Λίβανο, που ισχυρίζεται ότι μέρος των κοιτασμάτων ανήκει στη δική του υφαλοκρηπίδα. Το Ισραήλ υποστηρίζει ότι τα «οικόπεδα» στα οποία πραγματοποιεί έρευνες δεν επεκτείνονται σε λιβανέζικα ύδατα. Το επόμενο βήμα, σύμφωνα με πληροφορίες, θα είναι να επιχειρήσει το Ισραήλ να οριοθετήσει τα θαλάσσια σύνορά του με τον Λίβανο, ζητώντας ακόμη και την παρέμβαση του ΟΗΕ. «Αγκάθι» πάντως αποτελεί το γεγονός ότι το Ισραήλ δεν έχει υπογράψει τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

<http://infognomonpolitics.blogspot.com>